

W obu księgach protokołów dosyć rzadko występują bezpośrednie wzmianki o przesłaniu władzom diecezjalnym żądanych akt: Nowa Góra — 1711, 1720, Oswiecim — 1722. Kwerenda w archiwach diecezjalnych w Krakowie i Kielcach (gdzie zwykle rezydował Szaniawski) dała minimalne wyniki. Jedynie w archiwum krakowskim znaleziono 2 pojedyncze, późniejsze sprawozdania kongregacyjne — z dekanatu Witów z 1746 r. i Wojnicz z 1760 r. (Akta luźne).

O. ZENON PIĘTA OFMConv.

ŹRÓDŁA RĘKOPIŚMIENNE DO DZIEJÓW POLSKICH KLARYSEK W CZASACH STANISŁAWOWSKICH (1764—1795)

Termin „klaryski“ nie jest jednoznaczny i może badacza wprowadzić w błąd. Klaryski, o których mowa, nazywają się inaczej franciszkankami i odpowiadają męskiej gałęzi franciszkańskiej „Braci Mniejszych Konwentalnych“, pospolicie w Polsce zwanych franciszkanami. Klaryskami niekiedy nazywano bernardynki, które z kolei są związane z męską gałęzią franciszkańską „Braci Mniejszych“, zwanych u nas bernardynami. Nazywanie dwóch zakonów żeńskich tym samym terminem powoduje nieporozumienia i błędy nawet w pracach naukowych i inwentarzach archiwalnych. Czasy stanisławowskie miały przełomowe znaczenie nie tylko w dziejach klarysek, ale w ogóle życia zakonnego w Polsce. Z jednej strony z końcem okresu stanisławowskiego zamknął się wielowiekowy cykl rozwoju zakonów w niepodległej Rzeczypospolitej, z drugiej zaś rozpoczął się nowy i trudny okres życia zakonnego pod zaborami. To ogólne zjawisko można zauważyć także w zakonie klarysek na ziemiach polskich. Nie wchodzi tu w rachubę klaryski śląskie, ponieważ Śląsk w tym czasie nie należał do Polski. Liczba klasztorów klarysek zmniejszała się wraz z rozbiarami Rzeczypospolitej. Do r. 1770 było ich 7: Stary Sącz, Gniezno, Kraków, Śrem, Kalisz, Chęciny i Zamość. W l. 1769/70 Stary Sącz, a w 1772 Zamość znalazł się pod zaborem austriackim. Między pierwszym i drugim rozbiorem w Polsce było 5 klasztorów klarysek. W r. 1793 trzy konwenty wielkopolskie: Gniezno, Śrem i Kalisz znalazły się pod zaborem pruskim. Do końca istnienia Rzeczypospolitej były już tylko dwa konwenty klarysek: Kraków i Chęciny, które po trzecim rozbiore przeszyły pod zabór austriacki. Daty te również uwzględniono przy podawaniu źródeł rękopiśmiennych do poszczególnych klasztorów. Z chwilą gdy jakiś konwent znalazł się poza granicami Polski, rozpoczął nowy okres w swoich dziejach. Stąd wspomniane źródła rękopiśmienne odnoszą się do tego okresu, kiedy klasztor znajdował się na terenie Rzeczypospolitej. Również początkowa data, rok 1764, jest raczej orientacyjna. Wiadomo przecież, że struktura organizacyjna, prawo zakonne, liturgia, zwyczaje nie zmieniają się nagle, stąd

wiadomości o nich można czerpać z wcześniejszych źródeł. Pięć klasztorów klarysek: Gniezno, Śrem, Kalisz, Chęciny i Zamość były pod jurysdykcją prowincjała franciszkańskiego, a Kraków i Stary Sącz pod władzą biskupa krakowskiego. Stąd źródła archiwalne będą się znajdować nie tylko w samych klasztorach, ale również w archiwach franciszkańskich i Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie. W XIX w. pięć konwentów klarysek, inkorporowanych do prowincji franciszkańskich, uległo kasacie. Zasoby archiwalne przeszły do archiwów diecezjalnych i państwowych.

Najważniejsze archiwalia z tego okresu, dotyczące klasztorów w Starym Sączu i Krakowie, znajdują się we wspomnianych konwentach. Materiały archiwalne starosądeckich klarysek są dość bogate. Brakuje jedynie z tego czasu ksiąg rachunkowych. Źródła są różnorodne. Pochodzą ze środowiska klasztorowego i spoza niego. W tym ostatnim przypadku chodzi głównie o wizytację klasztoru, przeprowadzoną przez biskupa K.I. Soltyka w r. 1763. Poruszono w niej szeroki wachlarz zagadnień z życia klasztorowego. Pochwalono to, co było godne pochwały, zganiono występki oraz wydano rozporządzenia na przyszłość. Realizacja tych postanowień przypadła na czasy stanisławowskie. Oprócz tego źródła należy wziąć pod uwagę księgi: obłóczyn, profesji i zmarłych. Znajdują się w nich dane biograficzne o zakonnicach. W archiwum zachowały się również opisy ceremonii kościelnych i zwyczajów zakonnych oraz porządek nabożeństw w chórze i kościele. Cennym źródłem jest kronika konwentu, rejestrująca zdarzenia nie tylko z życia klasztoru, ale i regionu sądeckiego. Podaje np. wiadomości o konfederacji barskiej na tym terenie.

Bogaty materiał dokumentacyjny posiadają u siebie klaryski krakowskie. Nie jest on kompletny. Okazuje się, że klasztor nie prowadził kroniki w omawianym okresie z wyjątkiem lat 1784—1785. Obfite są archiwalia gospodarcze. Zachowały się z tego czasu księgi dochodów i wydatków, szereg dyplomów pergaminowych, a wśród nich potwierdzenie przywilejów klasztoru krakowskiego przez Stanisława Augusta Poniatowskiego z 4 XI 1775 r. Istnieje bogata baza źródłowa odnośnie życia zakonnego, której brakuje często innym klasztorom. Podobnie jak u klarysek starosądeckich, tak i tu świadectwem, pochodzącym z zewnątrz i rzucającym pewne światło na sprawy klasztoru, są akta wizytacji diecezjalnej z lat 1791—1793. W ten sposób źródła uzupełniają się. Na ich podstawie można uzyskać wierniejszy obraz rzeczywistości. Część materiałów archiwalnych znajduje się nadto w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Są to przeważnie pozwolenia na wyjazd z klasztoru oraz nominacje spowiedników, kapelanów i komisarzy.

Najlepszą dokumentację źródłową ma konwent klarysek gnieźnieńskich. Ich zasób archiwalny znajduje się obecnie w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie. Najwięcej oczywiście zachowało się dokumentów dotyczących spraw gospodarczych — miasta Kostrzyna i wiosek, które należały do tego klasztoru. Również sprawy wewnętrzne znalazły swoje odbicie w archiwaliach. Na szczególną uwagę zasługuje księga konwencka, posiadająca charakter kroniki, która notuje dużo szczegółów z życia klasztorowego. W niej także znajdują się kopie różnych dokumentów klasztornych. Informacje o konwencie klarysek gnieźnieńskich zawierają także wizytacje archidiaconatu gnieźnieńskiego z lat 1766, 1780, 1781—1783.

W tymże Archiwum Archidiecezjalnym znajdują się niektóre archiwalia klarysek kaliskich. Dotyczą one personaliów zakonnic i informują o kulcie

obrazu M.B. Bolesnej w ich kościele. Zachowane archiwalia mają dodatkową wartość z tego jeszcze względu, że są to jedyne przekazy źródłowe, jakie zachowały się dla owego klasztoru. Oprócz tego należy wspomnieć o wizytacji archidiakonatu kaliskiego z lat 1781—1783. Uczyniona tam wzmianka o klasztorze klarysek kaliskich poszerza liczbę źródeł o charakterze bardziej obiektywnym.

Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu posiada akta konwentu śremskiego klarysek. Zaslugują one na uwagę, ponieważ zostały zaprowadzone po pożarze klasztoru w 1766 r. Są one o tyle ważnym źródłem, że są świadkiem tego, co działo się w interesującym nas czasie. Na ich podstawie można ustalić obrzędy i ceremonie obłóczyn, profesji, sposobu obierania ksieni i urzędniczek klasztornych w drugiej połowie XVIII w. Liczbę źródeł powiększa „Księga zmarłych“ klarysek śremskich, która znajduje się w WAP w Poznaniu. Dalszym źródłem jest wzmianka o klaryskach śremskich w wizytacji archidiakonatu śremskiego z l. 1777—1778. Podobnie jak przy Kaliszu i Gnieźnie jest to źródło pochodzące od wizytatorów diecezjalnych.

Dane o ostatnich latach istnienia klarysek zamojskich w granicach Rzeczypospolitej zawiera ich kronika, rozpoczynająca się od r. 1768. Brak danych z poprzednich lat. W kronice notowano rozporządzenia wizytacyjne, stąd materiał dotyczy życia zakonnego. Kronika znajduje się obecnie w Bibliotece XX. Czartoryskich w Krakowie. Jest to jedyne źródło do dziejów klarysek w Zamościu z omawianego okresu. Jeżeli chodzi o klaryski checińskie, głównym źródłem są tu „Acta Provinciae“ z lat 1764—1778 i 1783—1789. Kronika zaś tego konwentu, znajdująca się przed II wojną światową w Bibliotece Krasieńskich w Warszawie, spaliła się w czasie powstania warszawskiego. Na uwagę zasługuje ich „Księga zmarłych“, znajdująca się przez pewien czas u bernardynek w Chęcinach, które zamieszkały w dawnym klasztorze klarysek. Od 1972 r. wspomniana księga jest w posiadaniu klarysek krakowskich. Poza tą ostatnią pozycją nie ma z omawianego okresu pozostałości archiwalnych autorstwa klarysek. Wobec tego należy oprzeć się na „Acta Provinciae“. Jest to źródło ważne, ponieważ dostarcza informacji pochodzących od przełożonych wyższych — prowincjałów. Warto dodać, że „Acta“ zawierają również wiadomości na temat klarysek w Śremie, Gnieźnie i Kaliszu. Dwie cenne pozycje archiwalne do dziejów klarysek znajdują się w Archiwum OO. Franciszkanów w Warszawie. Są to rękopisy o. Bonawentury Makowskiego: „Brevis descriptio“ i „Thesaurus Provinciae“. W pierwszym m.in. znajduje się krótki rys historyczny klasztorów klarysek w Gnieźnie, Kaliszu, Śremie i Chęcinach. W drugim zwrócił autor uwagę na archiwalia w klasztorach franciszkańskich i klarysek, m.in. podał zasób archiwalny dokumentów i akt klarysek starosądeckich, gnieźnieńskich, krakowskich i checińskich. Zebraniem różnego rodzaju wiadomości o klasztorach franciszkańskich zajął się o. Alojzy Karwacki († 1924). Zgromadził on na początku naszego stulecia dostępne mu materiały o franciszkanach i klaryskach. Rękopisy jego prac znajdują się w Archiwum OO. Franciszkanów w Krakowie i noszą tytuł „Materiały do historii konwentów franciszkańskich w Polsce“.

Archiwalia te są na ogół w dobrym stanie, z wyjątkiem „Acta Provinciae“ z lat 1764—1778 i 1783—1789. Z ostatnich gorzej przedstawiają się te z lat 1764—1778, ponieważ od r. 1772 z kart nie można odczytać niczego. Źródła pisane są w języku polskim i łacińskim.

WYKAZ ARCHIWÓW, BIBLIOTEK I ŹRÓDEŁ RĘKOPIŚMIENNYCH

I. ARCHIWA KOŚCIELNE

ARCHIWUM OO. FRANCISZKANÓW W KRAKOWIE

1. Acta Provinciae Polonae Ordinis Minorum S. Patris Francisci ab anno Domini 1764 — — ad 1778.
2. Acta Provinciae sub gubernio P. Piórowicz A.D. 1783—1789.
3. Karwacki Alojzy OFMConv: Materiały do historii konwentów franciszkańskich w Polsce. T. 9, 10, 12.

ARCHIWUM OO. FRANCISZKANÓW W WARSZAWIE

1. Makowski Bonawentura OFMConv: Brevis descriptio conventuum Provinciae Polonae Ordinis Minorum Conventualium A.D. 1762.
2. Makowski Bonawentura OFMConv: Thesaurus Provinciae Polonae Fratrum Minorum Conventualium A.D. 1764.

ARCHIWUM SS. KLARYSEK W KRAKOWIE

1. 194: Klemensa XIII papieża przywilej ołtarzy dla kościoła klarysek w Krakowie, 1766.
2. 195: Stanisław August potwierdza przywileje klasztoru krakowskiego klarysek, 4 XI 1775.
3. 196: Marcjanna Walewska, ksieni wraz z całym zgromadzeniem siostr, daje młyn w Regulicach Janowi i Mariannie Markiewiczom, 1776.
4. A 11: Reguła ręcznie przepisana z dodatkiem przemówień okolicznościowych ksień 1776—1777.
5. A 24: Wizyta generalna klasztoru WW.PP. Franciszkanek św. Jędrzeja w Krakowie — — roku 1793.
6. A 37: Akta klasztoru WW.PP. Franciszkanek św. Jędrzeja w Krakowie z elekcji ksień i innych potocznych dziejów tegoż klasztoru składające się, od roku 1784.
7. A 44: Rejestr obłóczyn, profesji, obranych ksień i siostr zakonnych 1760—1953.
8. A 51: Obrzędy do obłóczenia panien w habit zakonne siostr św. Matki Klary i onychże profesowanie tudzież do elekcji panny ksieni stosujące się, 1786.
9. A 55: Porządek nabożeństwa chórowego, 1790.
10. A 56: Zwyczaje urzędniczek do zachowania klasztorowi PP. Franciszkanek — — w roku 1801 spisane.
11. A 114: Opat mogileński Emilian Kosieński przyjmuje zgromadzenie klarysek w poczet zasług duchowych zakonu benedyktynów, 1789.
12. A 115: Przyjęcie do uczestnictwa w przywilejach duchowych augustianów, 1785.
13. A 116: Przyjęcie do uczestnictwa w łaskach duchowych augustianów, 1795.
14. A 119: General dominikanów przyjmuje klaryski w poczet przywilejów zakonu, 1791.
15. B 4: Rejestr aparatów w kościele św. Andrzeja, 1773.
16. B 5: Rejestr aparatów i paramentów kościoła św. Andrzeja, 1789.
17. B 6: Rejestr srebra, aparatów i innych rzeczy w kościele św. Andrzeja, 1790.
18. C 39: Jerzy Sędzimir zapisuje klaryskom Konstancji Glińskiej i Helenie Sędzimirównie 1000 złp. i 5000 flor. z dóbr Myszczoza, Sułkowic, Gawłowa, 1717—1773.
19. C 51: Siostry Eleonora i Franciszka Szczepanowskie, klaryski wniosły do klasztoru posag 50 flor. i 3000 flor. ze wsi Garbów, 1763—1766.

20. C 53: Akt umowy ksieni klasztoru z rodzicami siostry Salomei Charzewskiej, klaryski o posag 2000 złp., 1764.
21. C 54: Akt umowy ksieni klasztoru św. Andrzeja z rodzicami Heleny Trzebińskiej o posag 4000 złp. i pensję roczną 100 zł, 1771.
22. C 55: Akt posagowy siostry Agnieszki Hebdówny, klaryski o 1000 zł z dóbr Frydrychów, 1773.
23. C 56: Ks. Jacek Trąbski zapisał swojej siostrzenicy Teresie Sucheckiej, klarysce 1000 zł, 1778.
24. C 57: Rodzice dali siostrze Marii Siemieńskiej, klarysce 4000 flor. posagu, 1779.
25. C 58: Akt posagowy na 5000 złp. z prowizją dla siostry Heleny Puszetówny, klaryski i przez jej rodziców uczyniony, 1781—1784.
26. C 59: Andrzej Chrzastowski zapisuje swej córce Kunegundzie, klarysce 2000 flor. posagu, 1790.
27. C 72: Rejestr rzeczy całego zgromadzenia — — roku P. 1784 — —.
28. C 123: Józef Potocki zapisuje klasztorowi św. Andrzeja 280 flor. z dóbr Rogowa, 1781.
29. C 124: Piotr Dembiński zapisał klasztorowi sumę 2000 złp. ze wsi Strzyszowa, 1784.
30. C 137 Roczna jałmużna sióstr klarysek dla sióstr karmelitanek w XVIII i XIX w
31. C 162: Sumariusze piemężne, 1789.
32. C 163: Dochody ze wsi i kościołów, 1789.
33. C 164: Regestr dochodów pieniędzy od Michała Walewskiego 1783—1795.
34. E 48: Summarium documentorum archivi conventus monialium — — sanctae Clarae ad aedes sancti Andreae Cracoviae siti — — 20 XI 1784 collectum et conscriptum.
35. E 50: Regestr inwentarzem opisanych folwarków w roku 1784.
36. E 110: Rachunki 1-mo roczne po wszystkich dobrach do — — konwentu — — panien — — św. Klary przy kościele św. Andrzeja w Krakowie — — należących — — w roku Pańskim 1764 uczynione.
37. E 111: Sumariusz percepty i ekspensy 1765—1767
38. E 117: Sumariusz percepty i ekspensy 1768—1770.
39. E 121: Raptularz percept i ekspens 1771—1772.
40. E 122: Raptularz percept i ekspens 1773—1775.
41. E 127: Sumariusz percepty i ekspensy 1775—1777.
42. E 132: Sumariusz percepty i ekspensy 1778.
43. E 133: Raptularz percept i ekspens 1778—1780.
44. E 136: Raptularz percept i ekspens 1781.
45. E 137: Raptularz percept i ekspens 1784.
46. E 140: Percepta i ekspensa 1786.
47. E 142: Percepta i ekspensa 1787.
48. E 144: Percepta i ekspensa 1788.
49. E 146: Percepta i ekspensa 1789.
50. E 147: Percepta i ekspensa 1790.
51. E 148: Percepta i ekspensa 1791.
52. E 150: Percepta i ekspensa 1792.
53. E 152: Regestra percept i ekspens 1793.
54. E 153: Regestra percept i ekspens 1794.
55. E 154: Regestra percept i ekspens 1795.
56. Księga zmarłych klarysek w Krakowie.

57. Pamięć braci i sióstr Zakonu Ojca św. Franciszka reguły św. Matki Klary w klasztorze chęcińskim.

ARCHIWUM SS. KLARYSEK W STARYM SĄCZU

1. Di a-1: Dyspensy klauzurowe udzielone klasztorowi starosądeckiemu przez I.K. Sołtyka 1764.
2. Kr/1: Pamiętnik z dawnych czasów 1761—1842.
3. Rf/b: Reformacja J.W. I. Kajetana Sołtyka z r. 1763.
4. Rf a-9: Reguła z podpisem I.K. Sołtyka podczas wizytacji generalnej w 1763 r.
5. Rk a-5: Porządki kościelne. Regestr ksiąg zostających w bibliotece 1770—1773.
6. Zk f-5: Księga zmarłych, rys życia ś.p. matek dobrodziejek 1765—1852.
7. Zk/d: Księga obłóczyn, profesji WW. Matek i PP. Sióstr w klasztorze starosądeckim od roku 1765.

ARCHIWUM ARCHIDIECEZJALNE W GNIEŹNIE

1. Dypl. 934: Papież Pius VI nadaje klaryskom gnieźnieńskim odpust zupełny w godzinę śmierci, 5 VII 1775.
2. B 807: Regestra percept i expens konwentu gnieźnieńskiego zakonu św. Klary 1756—1772.
3. B 808: Regestra percept i expens konwentu gnieźnieńskiego zakonu św. Klary 1772—1786.
4. B 810: Dekrety sądów wiecowych w Kostrzynie na rzecz klarysek w Gnieźnie 1752—1783.
5. B 811: Dekrety zadworne miasta Kostrzyna 1780—1786.
6. B 813: Percepta de Kostrzyn et expensa 1774—1775.
7. B 814: Percepta de Kostrzyn et expensa 1782—1783.
8. B 815: Percepta de Kostrzyn et expensa 1783—1784.
9. B 816: Percepta de Kostrzyn et expensa 1783—1784.
10. B 817: Regestra prowentu kostrzyńskiego 1786.
11. B 818: Rejestr oborski 1780—1781.
12. B 819: Regestra percepty i expensy z Obory 1783—1784.
13. B 821: Regestr przełożonych i sióstr konwentu kaliskiego św. Klary 1618—1795.
14. B 822: Regestr przełożonych i sióstr konwentu kaliskiego św. Klary 1618—1834.
15. E 18: Generalis visitatio ecclesiarum in archidiaconatu Gnesnensi consistentium — — continuata et peracta anno Domini 1766.
16. E 21: Visitatio generalis duorum decanatum Gnesnensium — — anno Domini 1780.
17. E 22 c: Acta visitationis generalis ecclesiarum archidiaconatus Calissiensis — — anno Domini 1781, 1782, 1783 expeditae.
18. O 14: Przywileje klasztoru klarysek w Gnieźnie 1259—1766.
19. O 15: Generalia 1576—1820.
20. O 16: Akta dotyczące klasztoru 1776—1854.
21. O 17: Kapitały, zapisy, posagi, kwity 1562—1831.
22. O 18: Ogólne akta odnoszące się do posiadłości 1646—1834.
23. O 19: Sprawy pieniężne i kompetencje 1777—1824.
24. O 21: Akta procesowe, plenipotencje 1535—1828.
25. O 22: Rachunki, kwity 1573—1834.
26. O 23: Testamenty 1710—1824.
27. O 24: Poddani 1583—1786.
28. O 26: Podatki, kontrybucje 1701—1833.

29. O 27: Listy 1696—1800.
30. O 28: Dziesięciny z miasta 1418—1799.
31. O 29: Posiadłość ziemska w Gnieźnie 1543—1772.
32. O 31. Klaryski a Żydzi w Gnieźnie 1534—1786.
33. O 32: Akta dotyczące przedmieścia Gniezna — Grzybowa 1614—1832.
34. O 33: Akta dotyczące wsi Gołąbki, Jeziorzany, Piszcz, Łomno, Strzyżewo, Gościeszyn, Ochodza 15.—1801.
35. O 34: Akta dotyczące wsi Grotkowa 1584—1798.
36. O 39: Akta dotyczące miasta Kostrzyna i Strumian 1745—1776.
37. O 40: Akta dotyczące miasta Kostrzyna i Strumian 1777—1830.
38. O 41: Kostrzyn — dziesięciny 1598—1783.
39. O 42: Akta dotyczące Krzyszczewa 1611—1795.
40. O 44: Akta dotyczące Miniszewa 1728—1795.
41. O 45: Akta dotyczące Obory 1295—1804.
42. O 46: Akta dotyczące Piekar 1600—1796.
43. O 48: Akta dotyczące Strzyżewa 1751—1793.
44. O 49: Akta dotyczące Szczodrowa 1428—1799.
45. O 50: Akta dotyczące Winar 1557—1799.
46. O 51: Akta dotyczące Woźnik 1575—1796.
47. O 52: Akta dotyczące Żernik 1604—1795.
48. O 77: Akta dotyczące Piekar 1587—1768.
49. G VII. Varia 2: Processus auctoritate ordinaria constructus in causa canonizationis beatae Jolentae viduae Ordinis s. Clarae anno 1776 et sequentibus.
50. Księgi wszystkich spraw konwentu gnieźnieńskiego zakonu św. Klary — — pisane od roku Pańskiego 1609.
51. Memoria fratrum nostrorum — — item sororum et benefactorum — —.

ARCHIWUM ARCHIDIECEZJALNE W POZNANIU

1. A V 32: Visitatio generalis archidiaconatus Sremensis 1777—1778.
2. Śrem Kl. franciszkanek B 1: Akta konwentu śremskiego Wielebnych Panien Franciszkanek zaczynające się w roku Pańskim 1767.

ARCHIWUM KURII METROPOLITALNEJ W KRAKOWIE

1. Acta episcopalia 1776, 1788.	4. Gratiosa 1786—1787.
2. Gratiosa biskupa Sołtyka 1759—1764.	5. Gratiosa 1788—1791.
3. Gratiosa 1784—1785.	6. Gratiosa 1791—1795.

II. ZBIORY PAŃSTWOWE

BIBLIOTEKA CZARTORYSKICH W KRAKOWIE

1. Rkps IV-3650: Dzieje klasztoru zamojskiego Panien Sióstr Zakonnych Świętej Matki Klary roku Pańskiego 1768.

OSSOLINEUM WE WROCLAWIU

1. Rkps nr 2760: Klemens XIII, papież udziela odpustu dla zmarłych zakonnic, krewnych zakonnic i dobrodziejów klasztoru, za których odprawiana będzie msza przed wyznaczonym przez ordynariusza ołtarzem w kościele klasztoru klarysek w Starym Sączu, w czasie oktawy Dnia Zadusznego i w wyznaczone dni każdego tygodnia, 28 XI 1766.
2. Rkps 567. S. 297—298: Postępek komisarzy cesarskich w Sączu.

WOJEWÓDZKIE ARCHIWUM PAŃSTWOWE W POZNANIU

1. Śrem — Franciszkanki C 20: Księga zmarłych sióstr, braci, dobrodziejów klasztoru franciszkanek w Śremie XVII—XIX w.

DE FONTIBUS MANUSCRIPTIS AD ILLUSTRANDAS RES GESTAS MONIALIUM
S. CLARAE IN POLONIA STANISLAI AUGUSTI TEMPORE (1764—1795) EXSTANTIBUS

S u m m a r i u m

Clarissae 7 conventus habuerunt, quorum 5 fuerunt sub iurisdictione ministrorum provincialium O.F.M.Conv. (Gniezno, Kalisz, Śrem, Chęciny, Zamość) et 2 sub iurisdictione episcopi cracoviensis (Kraków, Stary Sącz). Unde fontes manuscripti non tantum in clarissarum conventibus sed etiam in archivis O.F.M.Conv. et Metropolitano Archivo Cracoviensi inveniuntur. Annis 1772—1918 quinque monasteria clarissarum provinciis O.F.M.Conv. incorporata supressa sunt, quorum documenta, acta, decreta etc. ad archiva dioecesana et civilia translata sunt. Fontium manuscriptorum magnus numerus in conventuum archivis clarissarum Kraków et Stary Sącz asservatur. Fontes clarissarum Gnesnensium supresso earum conventu in Archidioecesano Archivo Gnesnensi depositi sunt. Qui tres conventus locupletem copiam librorum manuscriptorum aliorumque actorum ad res gestas spectantium habent. Ex clarissarum conventu Śrem liber conventus et liber mortuorum; ex religiosarum domo Zamość liber conventus tantum; ex monasterio Kalisz duo libri integri manent. Secundi belli mundialis tempore liber conventus clarissarum Chęciny Varsaviae in Bibliotheca Krasińskich quae nuncupatur conflagratus est, ita ut ex praedicto conventu nil praeter librum mortuorum extinctionem evaderet. Ministrorum provincialium O.F.M.Conv. relationes de conventibus monialium s. Clarae Gniezno, Chęciny, Kalisz in „Actis Provinciae” insertae sunt. Laudati fontes manuscripti in genere parum corrupti asservantur et utraque lingua Latina scilicet et Polona confecti sunt.